

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sponsalia Et Matrimonium

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

§. III. De Patrinis, horum Officio, & Obligatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](#)

S. III.

De Patrinis, horum Officio, & Obligatione.

SUMMARIUM.

69. Officium Patrinorum.
 70. Necesitas.
 71. Obligatio.
 72. Conditions ad munus hoc requisite.
 73. Obire id possunt baptizati omnes, nisi specialiter prohibeantur à Jure.
 74. Quinam specialiter prohibeantur?
 75. 76. 77. An Catholicus, rogatus ab Acatholico, prolem istius, que a Ministro Heretico baptizatur, licet possit ex Baptismo suscipere?
 78. 79. An vice versa à Patre Catholicus adhiberi possit Patrus Hereticus?
 80. 81. 82. Quid adhiberi Patrini possint?
 83. A quo designandi?

84. An casu, quo nullus est designatus, si plures baptizatum tangant, Cognitionem omnibus contrahant?
 85. Ecce. Quid si plures à parentibus designantur, & a Parocho admittantur?
 86. 87. 88. An qui levat filium Tuij, per errorum existimans eum esse filium Caij, cum uno istorum Cognitionem contrahat?
 89. 90. 91. An munus Patrini obiri possit per Procuratorem?
 92. An munus Patrini obiri possit per Procuratorem?
 93. Ecce. Et quis eo casu Cognitionem contrahat?
 94. Ecce. Quid si munus Patrini per Procuratorem obeat Communitas?

Quartitur 1. Quid sit Officium Patrinorum? **n.** duplex est, unum, in Baptismo, ut baptizandum in eo teneat, ex eoque levet; alterum, ut in doctrina, & vita Christiana eundem instruat, saltem si id non praestent parentes eorum carnales, Ludimanguli, Catechistæ, & alij similes. **S.** Thom. s. p. q. 67. art. 8. Suar. in 3. p. q. 72. art. 10. Laym. l. 5. tr. 2. c. 9. n. 1. Conink D. 32. n. 29. not. 1. Palao tr. 19. D. un. p. 11. §. 1. n. 2. Schambog, hic n. 27. Wiestner n. 10. Reif. Semuel n. 29. Hinc varia in Jure, & à SS. PP. acceperunt nomina; nam 1. à S. Augustino, prout refertur can. vos ante omnia 105. de confir. dist. 4. dicuntur Susceptores; quia Patrus de manu baptizantis baptizatum suscipit eruditendum. 2. à S. Dionysio l. 2. de Ecccl. Hierarch. dicuntur Fideiussores, & à Tertull. l. de Baptism. c. 3. & 18. appellantur Sponsores; quia levando baptizatum de Sacro Fonte tacitè fidejubent, & spondent, illius curam se habituros. 3. à S. Augustin. Epist. 23. ad Bonifac. vocantur Fidei Doctores; quia baptizatum docere debent Eidem, quam in Baptismo professus est. 4. à S. Thom. l. cit. art. 7. nuncupantur Pedagogi Spirituales; quia puerum instituere debent in Fide, ejusque vestigia dirigere. 5. Denique communiter salutantur Compatres, & Patrini, prout fecit S. Hyginus Pontifex, relatus in can. in Catechismo 100. de confir. dist. 4. & S. August. serm. 106. quia Patrus simul cum baptizante Spiritualis pater est baptizati, illicunque in fide gignit.

Quaritur 2. An Patrus in Baptismo necessario adhibendus sit? **n.** in Baptismo solenni ex antiquissimo Ecclesiæ usu necessariò adhiberi debet; in privato intervenire quidem potest, sed non necessariò. **Rationem** hujus institutionis optimè dat S. Thom. q. 67. art. 7. ex similitudine, quam habet

Baptismus cum generatione carnali: nam si cut parvulus nuper natus indiget nutrice, & pedagogo, sic spiritualiter natus per Baptismum indiget aliquo, qui fungatur vice nutris, & paedagogi informando, & instruendo eum quasi Novitium in fide de his, quæ pertinent ad fidem, & vitam Christianam; non enim, qui parvulo confert Baptismum, & spiritualiter eum gignit, potest semper hoc munus per seipsum obire, eaque de causa decuit aliud designari, qui hanc obligationem susciperet.

Quaritur 3. Quanta sit obligatio Patrini ad instruendum baptizatum à se suscep-
tum? **n.** ex communi apud Palao tr. 19. D. un. p. 11. §. 2. n. 2. gravis est, & sub peccato mortali; est enim de precepto Ecclesiæ, ut colligitur ex can. vos ante omnia cit. can. ita diligere 1. caus. 30. q. 3. & exprelse ex Leone II. in Concil. Mogunt. c. 47. ibi. Deinde præcipimus, ut unusquisque Compater, vel proximi spirituales filios suos Catholicos instruant: quod præceptum, cum sit in re gravi, cons. graviter obligat. Hactamen obligatione, ut cum alijs monet Laym. l. 5. tr. 2. c. 9. n. 1. Patrus solum tenetur, dum baptizatus rudis est in doctrina Christiana, quo semel bene instructo, cessat obligatio; quia non amplius ille parvulus est, & paedagogi indigens. Excusatatur autem omnino Patrus ab obligatione ista, si probabiliter credat baptizatum à suis parentibus, magistris, vel dominis diligenter esse instruendum: ex quo infert Palao n. 2. cit. hac obligatione raro teneri Patrinos in terris infidelium; secus in Regionibus infidelium, vel Hæreticorum, & maximè si parentes baptizati infideles, vel Hæretici sint.

Quaritur 4. Quinam Patrini esse pos-
sint? **n.** Patrus, seu Susceptor esse pos-
test quilibet baptizatus, rationis compo-
sitione

sive vir, sive foemina sit, modò ea faciat, qua ad Patrini munus ex dictis *suprà à n. 36.* requiruntur. Adeoque ut simpliciter aliquis adhiberi Patrinus possit, requirit 1. ut sit Baptizatus; quia ad instruendum in fide idoneus non est, qui fidem in Baptismo ipse non suscepit can. in *Baptismate 102. de consecr. dist. 4.* ubi non confirmatus etiam non admittitur in Confirmatione. Laym. l. 5. tr. 2. c. 9. n. 2. Palao tr. 19. D. un. p. 11. §. 1. n. 3. Schambog. bic n. 27. Reiffenstuel *ibid.* n. 28. Vincent. Petra tom. 2. comment. fol. 442. n. 13. 2. Ut sit rationis compos; quia qui usu rationis caret, nec fidejubere pro baptizato valet, nec obire munus instructoris. Abb. in c. debitum 4. de *Baptism.* n. 3. Navar. conf. 2. §. 3. b. tit. Conink. D. 32. n. 25. Zœl. bic n. 5. Pirhing n. 34. Wiestner n. 1. cum ctt. 3. Ut intentionem habeat obeundi munus Patrini, nempe exercendi actum illum ab Ecclesia institutum. Abb. in c. 2. b. tit. n. 4. Sanch. l. 7. de Matr. D. 58. n. 4. Sporer p. 4. c. 1. set. 1. n. 93. Reiffenstuel bic n. 25. 4. Ut hac intentione per se, vel per alium tangat baptizatum. Sancb. Laym. Pirhing, Wiestner l. ctt.

73 Quaritur 5. Quinam licetè munus Patrini obire possint? 3. licetè munus Patrini obire possunt generaliter Christiani omnes ratione utentes, nullo discrimine aetatis, vel sexus can. vos ante omnia 105. de consecr. dist. 4. c. nedum 1. b. tit. in 6. nisi specialiter ab hoc officio arceantur à Jure. Adeoque Patrinus potest esse etiam puer, modò sit rationis compos, etiam respectu adulti; neque enim certa aetas ad hoc munus requiriatur, ut cum aliis notant Henriq. l. 12. c. 11. n. 2. Sanch. l. 7. de Matr. D. 61. n. 3. §. 4. Laym. l. 5. tr. 2. c. 9. n. 2. Palao tr. 19. D. un. p. 11. §. 1. n. 3. Item non prohibetur etiam foemina suscipere ex Baptismo marem, quamvis hoc minus deceat, praesertim si suscipiens sit adulthus. Pont. l. 7. c. 37. n. 3. Palao n. 3. cit. Hinc usus obtinuit, ut quando unus tantum adhibetur Patrinus, in Baptismo maris adhibeatur mas, in Baptismo foeminae foemina. Laym. l. cit. n. 4.

74 Addidi, nisi specialiter ab hoc Officio arceantur à Jure; nam plures sunt, qui validè quidem munus Patrini obire possunt, sed non licetè. Et tales sunt 1. Heretici, & Apostatae: & merito; quia illis, utpote à veritate deviantibus, fidere Ecclesia non potest, quod suscepimus ritè sint instruunti. Laym. n. 2. ¶ preterea, Palao n. 7. Gonzal. in c. fin. b. tit. n. 6. 2. Poenitentes publici, & moribus infames, ne potius baptizandum pervertant, quam in bonis moribus instruant, Sanch. l. 7. D. 60. n. 2. Laym. l. cit. Pal. n. 6. Wiestner n. 12. bic. 3. Excommunicati vitandi arg. can. qui merito 29. can. nihil 34. Sc. caus. 11. q. 3. c. significavit 16. & c. nuper 29. Sc. desent. Excomm. 4. Parentes respectu propriæ prolis can. pervenit.

1. can. nōsse 3. Sc. caus. 30. q. 1. 5. Religiosissimæ utriusque sexis can. pervenit 20. ¶ ne ergo caus. 18. q. 2. can. non licet 103. & can. seq. de consecr. dist. 4. ne scilicet praetextu Cognitionis Spiritualis nimiam familiaritatem contrahant cum Sæcularibus, praesertim foeminae. Rodriq. tom. 2. Regul. q. 58. art. 3. Sanch. l. 7. de Matr. D. 60. n. 21. Laym. c. 9. cit. n. 3. Excipitur Religiosus ad dignitatem Episcopalem electus, ut cum eitt. advertit Pal. n. 4. Zœl. bic n. 8. Pirhing n. 34. Schambog. n. 28. Wiestner n. 12. Ratio Exceptionis est, quia in Episcopo non subest tale periculum nimiae familiaritatis, & incontinentiae.

Quæritur 6. Utrum Catholicus, si ro 75 gatus sit ab Acatolico, prolem istius, quæ a Ministro Hæretico baptizatur, licetè possit ex Baptismo suscipere? Viderur non posse. 1. quia hæc est communicatio cum Excommunicato, & quidem in Sacris, quæ Catholicus est interdicta respectu Hæreticorum. 2. quia ratione hujus levitationis Cognitionem Catholicus Patrinus contrahit cum baptizati Parentibus Hæreticis. 3. quia Lutherani Hæretici, licetè substantialia Baptismi obseruent, accidentales tamen Ecclesie ceremonias per contemptum omitunt, & loco earum concionem habent, quam eorum consuetudinem Patrinus Catholicus assidente tali Baptismo approbare videtur, non sine scandalo, vel fortassis etiam tacita alienæ fidei professione.

Sed dicendum, in Germania nostra⁷⁶ saltem hoc fieri licetè posse, modò Baptismus conferatur rite. Ita Laym. l. 5. tr. 2. c. 9. n. 6. Pirhing bic n. 41. Schambog. ibid. n. 35. & habet quorundam locorum, ubi Hæretici Catholicis admixti degunt, consuetudo, quæ secundum præfatos DD, improbari non debet. Ratio est, quia Patrinus Catholicus, dum suscipit baptizatum à Ministro Hæretico, nullo modo cooperatur ad indebitam Baptismi administrationem; nam, ut supponitur, quoad substantiam administratur ritu Catholicæ, etiam à Prædicante, & Catholicus Patrinus facit, ut talis Baptismus, qui indebet, seu non servatis accidentibus Ecclesie ceremonijs, ab Hæretico ministratur, administretur minùs male, & incompletè, dum expresè, vel tacitè, & ipso facto protestatur, se baptizatum instruerum in vera fide.

Neque obstant Argumenta contra⁷⁷ ria. Ad 1. Post Extrav. Conc. Constant. communicatio cum Hæreticis, & alijs nominatim non denuntiatis, non est fidelibus interdicta, nec in Sacris, nec in Politicis rebus, modò non fiat in Exercitio Hæretico, quale hic non fit; quia Patrinus Catholicus non alia in re communicat, quam quod puerum, qui jam per Baptismum effectus est Ecclesiæ Catholicæ filius, nomine ejus in suam curam suscipiat. Ad 2. Si talis Cog-

satio, seu Compateritas obesse deberet, quo minus Catholicus licet posset suscipere baptizatum ab Hæretico, aut filium hominis Hæretici, impedire etiam deberet, quo minus Catholicus baptizare posset filium hominis Hæretici, quandoquidem etiam cum ipso contrahitur Cognatio Spiritualis. *Ad 3.* **Patrinus Catholicus** hoc casu non approbat modum baptizandi, quem Hæretici à Catholicis diversum adhibent, sed facit, ut minus male is ministretur, ut dictum est *n. præc.* Si scandali periculum foret, tolli hoc posset, protestatione à Catholicis Patrino premissa, quod baptizatum suscipere velit, ut **Patrinus Catholicus**, eum, quando opus habuerit, Catholicè informaturus, quatenus id ipsi possibile erit.

Quæritur 7. An vice versa, cùm proles Catholica à Sacerdote Catholicò baptizatur, admitti possit **Patrinus Hæreticus?** *g. ordinariè, & sine gravi causa, ac necessitate id fieri non posse licet.* Laym. *l. 5. tr. 2. c. 9. n. 7.* Palao *tr. 19. D. un. p. 11. §. 1. n. 9.* Schambog. *bic n. 88.* quia, ut *n. 74.* dictum est, non potest esse idoneus **Patrinus** ad instruendum baptizatum in fide Catholica.

Dubium eß, an id fieri possit ex gravi aliqua causa, e. g. quia aliàs Baptismus conferri deberet sine omni Patrino, contra universalis Ecclesiæ consuetudinem, & cum non parvo scandalo, ac multorum querela? Ratio primùm allata videtur probare, etiam hoc casu illicite adhiberi **Patrinum Hæreticum**. Sed revera istud non probat; esto enim, ipsi non sint idonei instructores veræ fidei, munus tamen in hac instruendi nunc, etiam apud Catholicos, serè non **Patrinus** incumbit, sed exercetur à Ludimagnis, vel Parochis.

Quare dicendum, ex gravi ejusmodi causa permitti posse in locis, ubi Catholici cum Hæreticis permixti vivunt, ut proles, dum baptizatur à Sacerdote Catholicò, teneatur à Patrino Hæretico. Laym. *n. 7. cit. Palao n. 2.* Pirhing *bic n. 42.* Schambog. *n. 38.* ubi addunt, quod Sacerdos baptizans hoc casu palam edicere debeat, hunc infantern in fide Catholica baptizari, & instruendum in eadem esse, nec **Patrinos** id impedit debere. Ratio responsionis est; quia Hæreticus est absoluè capax obviandi munus Patrini, ita, ut ex eo Cognitionem spiritualem contrahat, cùm sit baptizatus, ut dictum est *suprà n. 27.*

Quæritur 8. An plures in baptismō, & Confirmationē intervenire Patrini possint, & an casu, quo plures sunt, inter omnes contrahatur Cognatio Spiritualis? *n. distinguendum esse inter Jus antiquum, & novum Tridentini.* Convenit quidem utrumque Jus in hoc, quod utroque prohibitum fuerit, plures adhiberi Patrinos, ut patet ex *can. non plures 101. de consecr. dicitur.*

B. P. Schmalzgrueber L. IV.

4. &c. fin. b. tit. in 6. Disconveniunt autem in duobus.

Primum eß, quod Jure antiquo in *§ 8.* Baptismo, & Confirmatione licitum fuerit adhibere tantum unum, vel unam; Jure autem novo Trid. *sess. 29. c. 24. de reform. Matr.* in Baptismo licet adhibere unum, & unam, scilicet marem, & feminam, ibi: *Sacra Synodus statuit, ut unus tantum, sive vir, sive mulier juxta SS. Canonum statuta, vel ad summum unus, & una baptizatum de Baptismo suscipiant.* Ex quo sequitur, minimè permisum esse, ut duo viri, aut duæ feminæ munus Patrini obeant; sed si duo adhibentur, sexūs esse diversi debent, ut nota Cucchus *l. 5. l. 1. major. tit. 2. n. 90. & tit. 14. n. 25.* Tolet. *l. 2. Summ. c. 23. n. 4.* Suar. *g. p. q. 67. art. 8. col. 2. §. sed queres.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 57. n. 4.* Et teste Cuccio declararunt Cardinales. Ratio est congruentissima, ut generatio spiritualis carnalem imitetur, in qua nec duo patres, nec duæ matres reperiuntur, sed unus pater, & una mater. *Excipitur*, si unus vir esset Procurator mulieris; tunc enim duo viri admitti possent. Passerlin. *in c. fin. b. tit. in 6. n. 2.* Vincent. Petra *tom. 2. comment. fol. 442. n. 9.*

Alterum eß, quod Jure antiquo, figura adhibiti fuissent plures Patrini, omnes contraherint Cognitionem Spiritualē, ut habeatur *c. fin. cit. nam quamvis aliàs actus, contra Legem factus, regulariter non valeat l. non dubium 5. c. de LL.* in hoc tamen casu Lex non tollit actum, sed imponit duntaxat poenam Parochio, admittenti plures Patrinos, Jure novo tamen Trid. *l. cit. si alij, praeter designatos, baptizatum tetigerint, Cognitionem Spiritualē ab ipsis non contrahi decisum est.* Neque potest in hoc Conciliari Decreto Episcopus dispensare, ut plures duobus **Patrini** adhibentur, vel ut iij sint duo viri, aut duæ feminæ; qui juxta communem Regulam Episcopus dispensare nequit in præcepto Pontificis, vel Concilij generalis, nisi in casu urgentis necessitatis, & ubi ad ipsum Pontificem non patet aditus. atqui in casu præsenti nulla potest excogitari necessitas, immo nec convenientia, ut plures, quam duo designentur Patrini, aut duo viri, vel duæ feminæ, cùm potius expediat, unicum tantum esse Patrimum. Sanch. *l. 7. de Matr. D. 57. n. 7.* Rebello. *de oblig. Just. p. 2. append. ad l. 4. n. 19.* Barbo. *de Offic. Episc. alleg. 30. n. 41.* Palao *tr. 19. D. un. p. 11. §. 2. n. 2.*

Quæritur 9. Ad quem pertineat designare Patrinos? *n. hoc pertinet ad parentes baptizandi, vel si illi non designent, ad Parochos.* Barbo. *in c. fin. b. tit. in 6. n. 3.* Passerlin. *ibid. n. 5. Pirhing bic n. 30.*

Dubium eß, an casu, quo nullus designatus Patrinus est ex negligētia parentum,

Oe.

tum,

tum, vel Parochi, si multi simul tenendo tangent baptizandum, vel de Sacro Fonte suscipiant, ab ipsis contrahatur Cognitionis Spiritualis, & à quibus? Duplex est Sententia, probabilis utraque. Prima vult, hoc casu Cognitionem Spiritualem contrahi ab omnibus. Ita Navar. *Man. c. 22. n. 39.* Henr. *l. 12. de Matr. c. 11. n. 3.* Philiar. *de Offic. Sacerd. tom. 1. p. 2. l. 2. c. 11.* Tanner. *tom. 4. D. 8. q. 4. dub. 4. n. 69.* Palao. *tr. 19. D. un. p. 11. §. 2. n. 9.* Barbof. *in c. fin. b. tit. in 6. n. 1. ¶ 3. Zœl. bic n. 7.* Engl. *n. 4.* Schambog. *n. 25.* König. *n. 11.* atque ita à S. Congr. Card. declaratum testatur Tanner. *l. cit.* Rationem dant, quia Trid. prohibens plurimum admissionem, non irritum factum contra prohibitionem, nisi eo tantum casu, quo designatione facta, plures praeter designatos baptizatum terigerint: conf. hoc casu res manet sub dispositione Juris antiqui, quo Jure Cognitionem Spiritualem contrahebant omnes c. fin. b. tit. in 6.

24 Altera, quam defendunt Suar. *3. p. q. 67.* art. *8. in fin.* Rodriq. *tom. 1. Summ. edit. 2. c. 2. 6. n. 1. not. 3.* Vegatow. *1. Summ. c. 33. cas. 40. fin.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 59. n. 12.* Gonzal. *in c. fin. b. tit. n. 7. fin.* & valde probabilem dicit Pirkling. *l. 2. n. 30.* putat, si nulli designantur Patrini, nullum contrahetur Cognitionem Spiritualem, etiam si plures tangant, vel suscipiant baptizatum ex Sacro Fonte. Ratio est, quia Tridentinum intendit vitare, ne impedimentum hujus Cognitionis Spiritualis Patrinorum nimium multiplicaretur, & ut certi essent illud contrahentes, & ideo tanquam conditionem necessariam requisivit, ut ijs designarentur à parentibus, vel Parocho, igitur si deficit ista conditio, non erunt veri Patrini, qui baptizandum tangunt, conf. nec Cognitionem Spiritualem contrahent. Conf. quia Trid. *c. 2. cit.* dicit. *Omnibus inter alias personas hujus Cognitionis Spiritualis impedimentum omnino sublatum.* igitur cum personæ ibi contentæ, quæ hujus Cognitionis Spiritualis capaces sunt, ibidem dicantur esse Patrini, qui designati sunt ad hoc munus obeundum, omnes illæ personæ, quæ non sunt designatae, non erunt illius capaces.

25 Quæritur 10. An casu, quo plures, quam duo, aut duo viri, vel duæ feminæ designati à Parentibus, & à Parocho admitti sunt, aliqui ex illis, & quinam Cognitionem Spiritualem contrahant? Certum satis est, si omnes hi designati non simul suscipiant baptizatum, solum illum contracturum hanc Cognitionem, qui primò baptizatum suscepit, vel ad summum duos, si fuerint vir, & fæmina; quia revera isti tantum sunt susceptores, & quando eis accedit tertius, ministerium Patrini jam exhibutum, invenit, & sic ejusdem exhibendi jam amplius non est capax. Palacios *in 4. dis. 42. D. un. col. 26. ¶ 8. quidem fol. 927.* Suar. *3. p. q. 67.*

art. 8. col. 2. ¶. sed queres, Sanch. *l. 7. Matrim. D. 57. n. 14.*

Dubium est, quando designati illi si mul suscipiunt: in quo dubio in eam Sententiam inclinat Suar. *l. cit.* ut puret hoc casu probabiliter nullum Cognitionem illam contrahere; quia nullus eorum munus illud obit eo modo, quo ab Ecclesia statutum est, ac proinde nullus est verus, ac legitimus Susceptor; Tridentinum enim hoc restringit ad illum, qui fuerit vel totalis Susceptor, vel ita partialis, ut solum habeat alium suum diversi sexus.

Sed probabilius videtur, hoc casu Cognitionem contrahere omnes, si à Parocho non repellantur. Ita Navar. *Man. c. 22. n. 39.* Emm. *S. V. Matrimonium, de Imped. dirim. n. 5. ¶ Cognitionis Spiritualis.* Sanch. *n. 14. cit.* Conink. *D. 32. n. 57.* Fgnan. *in c. fin. b. tit. n. 5.* Barbof. *in c. fin. end. in 6. n. 1. ¶ 3.* Pafferin. *ibid. n. 6. ¶ 7.* Vincent. Petra. *tom. 2. comment. fol. 442. n. 11.* & te Fagn. *l. cit.* declaratum est à S. congr. quanvis addant, parentes ita designando, & Parochum admittendo plures hujusmodi Patrinos peccare. Rationem dant, quia in omnibus designatis, & admisis à Parocho inveniuntur omnes conditiones, quæ ad Cognitionem hanc contrahendam requiruntur, cum revera designati sint ab ijs, quibus incombunt, admisique à Parocho, & Tridentinum, dum in Decreto suo addit clausulam irritantem, solum loquatur de ijs, qui baptizatum ultra designatos terigerint.

Addidi, Si a Parocho non repellantur; nam casu, quo ex pluribus, quos parentes voluerunt filii sui Patrinos esse, Parochus unum duntaxat, vel unum & unam admittit, ceteros removet, illi solli, non verò illi Cognitionem Spiritualem contrahent. Sanch. *l. cit. n. 15.* cum reliquis suprad. Ratio est, quia Parocho incumbit indagare, quinam Patrini designati sint, & ita eos admittere, ut servetur numerus Patrinorum. Ex usque diversitas, à Trid. præcepta: igitur eo ipso, quod Parochus hoc Trid. præceptum exequens expellat alios, praeter duos diversi sexus, censentur expulsi, ac si designati non essent.

Quæritur 11. An qui per errorem levavit filium Titij, existimans se levare filium Caij, Cognitionem Spiritualem contrahat? Certum est, non contrahere Cognitionem cum filio Caij, vel cum ejus parentibus; quia revera illum non levavit ex Baptismo.

Difficultas est, an eam Cognitionem contrahat cum filio Titij, quem revera levat ex Sacro Fonte, & cum ejus parentibus? Affirmant nonnulli cum Joan. Andr. *in Reg. potest quis per aliura, paulo ante solut. ad Arg. de R. J.* & videtur istud probari ex paritate cum baptizante, qui si per errorem baptizet filium Titij, existimans esse filium Caij, cum filio Titij, & ejus parentibus, errore

isto non obstante, Cognitionem Spiritualem contrahit.

90 Sed verius est, Cognitionem Spiritualem à levante hoc casu etiam non contrahi cum filio Titij. Ita Abb. in c. 2. b. tit. n. 4. Alex. de Nevo ibid. n. 6. Brunell. de Sponsal. concl. 20. n. 20. Sanch. l. 7. de Matr. D. 58. n. 7. Ratio est, quia, ut DD. citt. notant, ad contrahendam hanc Cognitionem requiriatur scientia, & animus; & ideo prout deciditur c. si vir 2. b. tit. conjux, quæ per errorem levavit filium mariti sui, non arcetur à debiti petitione, atqui in casu præsenti utrumque deficit, scientia quidem, cùm adsit error; animus autem, quia revera non intendit exercere actionem illam veri Patrini circa hunc, quem levavit. ergo &c.

Excipitur, si levans ita constitutus esset, ut non eligat personam determinatam, sed intendant actionem Patrini exercere circa præsentem baptizandum, quisunque ille sit; nam hoc casu, etiæ putet eum esse filium Caij, qui tamen revera est filius Titij, cùm isto, & ejus parentibus Cognitionem contrahet, eo quod intentio illius feratur in eum, quem levat; ac proinde intendant ilius esse Patrinus. Sanch. l. cit. fin.

91 Ad Argumentum contrarium nego patitatem, Disparitas est, qui minister Sacramenti tenetur habere animum ministrandi Sacramentum præsenti, quisunque ille sit; ac proinde, quamvis erretur in persona, cùm verus sit Baptismus, vera Cognitione oritur: at Patrius non tenetur habere eam intentiōnem, & verè eligitur ad determinatam personam, igitur sicut ob hanc casum electæ certa persona vitiatur Matrimonium circa hanc errantis, ita etiam actus Patrini errantis circa personam suscepit.

92 Quæritur 12. An munus Patrini obiri per Procuratorem possit, & quis eo casu Cognitionem Spiritualem contrahat, an Procurator, an verò ille, qui Procuratorem loco sui constituit? *Certum satis est*, quod munus Patrini obiri per Procuratorem possit; nam hoc manifestè ostendit praxis hodierna, quā videmus pañim Reges, Principes, aliosque Magnates per Legatos munus istud obire, sciente, & permittente Ecclesia.

93 Controversia est, quis eo casu Cognitionem contrahat? Joan. And. in c. 1. b. tit. in 6. n. 1. Archidiac. ibid. n. 1. Franch. ad idem cap. pr. n. 6. Brunell. de Sponsal. concl. 20. n. 21. Sylv. V. Matrimonium 8. q. 7. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 4. n. 6. Sanch. l. 7. de Matr. D. 59. n. 4. §. 12. Gonzal. in c. fin. in fin. b. tit. putant tali casu Cognitionem Spiritualem contrahi vel à neutro, vel à solo Procuratore. *Movetur 1.* Varijs textibus, quibus dicitur Cognitione ista contrahi à suscipiente, tenerete, sustinente, levante, tangente baptizatum, vel confirmatum. atqui haec verba denotant

R. P. Schmalzgrüber L. IV.

actionem personalem, & verificantur de solo Procuratore, non de Principe eum constitutente. **2.** Cognitione Spiritualis equi-paratur naturali c. debitum & de Baptismo, & legalem imitatur can. ita diligere i. & can. post suscepsum 5. can. 30. q. 3. atqui Cognitione naturalis, & Legalis non exurgunt, nisi ex actione personali ipsius generantis, & adoptantis, ut de prima constat per se, de secunda autem ex l. post uxorem 25. neque 1. ff. de adoptione. **3.** Si Parochus alteri committat munus baptizandi, Cognitione Spiritualis non à Parochio, sed à Commissario contrahitur. ergo idem dicendum de Procuratore.

Sed his non obstantibus, dicendum 94 hoc casu Cognitionem Spiritualem contrahit, non à Procuratore, sed à Principe, vel Magnate, qui Procuratorem constituit. Ita Abb. in c. 6. b. tit. n. 4. Alex. de Nevo ibid. n. 7. Carrer. l. 2. de Sponsal. c. 8. Gaëtan can. ad limina 30. q. 1. §. 4. q. 184. n. 390. & seqq. Navar. l. 5. conf. 90. fin. Franc. Leo Thesaur. for. Eccl. p. 2. c. 9. n. 63. Conink D. 32. de Sacr. n. 40. Pont. l. 7. c. 39. n. 10. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 4. §. 5. Barbos. de Offic. Episc. alleg. 30. n. 50. Palao tr. 19. D. un. p. 11. §. 2. n. 16. Sporer de Matr. n. 96. Clericar. decis. 23. n. 8. Vincent. Petra tom. 2. comment. fol. 442. n. 12. Zoë. bic n. 10. Engl n. 6. Pithing n. 27. Schambog. n. 29. Wieschner n. 29. Reiffenstuel n. 23. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 3. n. 26. itaque resolutum est à S. Congr. Concil. 29. Mart. 1582. & 15. Mart. 1631. apud Clericat. l. cit.

Ostenditur 1. Quia juxta Reg. 72. in 95 6. qui facit per alium, est perinde, ac si faciat per seipsum, atqui à Princeps, qui per Procuratorem levavit baptizatum è Sacro Fonte, levasset illum per seipsum, contraxisset cognitionem spiritualem. ergo eandem contrahet, si hoc faciat per Procuratorem. **2.** Coniux, qui per Procuratorem Matrimonium contrahit, verè fit coniux, non secus, ac si illud contraxisset per seipsum. ergo etiam levans baptizatum ex Baptismo per alium verè fit Patrinus, & Spiritualis Cognatus, ac si levasset per seipsum. **3.** Si Principalis per Procuratorem levans non fieret vere Patrinus, & Spiritualis Cognatus baptizati, tali casu verus Patrinus, & Spiritualis Cognatus nullus evaderet; nam neque Procurator talis est, quippe qui non suo, sed alieno nomine Patrini munus obire intendit, sequela non potest admitti; quia sic fieret contra præceptum Ecclesie, præcipientis, in Baptismo adhiberi Patrinos, eosque veros.

Neque urgent Argumenta opposita 96 ita contrarium. **Ad 1.** Patet ex Argumentis allatis, Principalis, licet hoc casu baptizatum non teneat, levet &c. physice, levare tamen eum, & tenere moraliter, quantum aliis nomine ipsius eundem tenet, & levat. **Ad 2.** Cognitione Spiritualis Cognatione

30

tioni